

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Hieronymi Stridonensis, Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Epistolae In Tres Libros distributae

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1674

VII. De muliere septies icta. Sæpe à me.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37862

ut cum mutuo in carne se nesciant, amore spiri-
 tus copulentur. Sanctam te corpore & spiri-
 tus seruet ille Samarites, id est, seruator & cultor
 de quo in Psalmo scribitur: Non dormitabit,
 que dormiet, qui custodit Israel.

1. Cor. 7.
 Luc. 10.
 Ps. 120.

VII. Hieronymus Innocentio de muliere septuaginta, & mirabiliter conseruata.

SÆpè me, Innocenti charissime, postulasti ut
 de eius rei miraculo, quæ nostrâ ætate acci-
 derat, non tacerem. Cumque ego id verendum
 & verè, ut nunc experior, negarem, meque
 qui posse diffiderem: siue quia omnis sermo
 manus inferior esset laude cœlesti, siue quia
 quasi quædam ingenij rubigo, parvulam licet
 cultatem pristini siccaisset eloquij: tu è contrari-
 o asseruas, in Dei rebus non possibilitatem in
 debere, sed animum: neque posse eum verba cre-
 dere, qui credidisset in verbo. Quid igitur
 etiam? Quod implere non possum, negare non
 audeo. Super onerariam navem rudis vedor
 imponor: & homo qui necdum scalmum in lacu
 rexi. Euxini maris credor fragoribus. Nunc
 hi evanescentibus terris, cœlum undique,
 dique pontus, nunc unda tenebris inhorrescit,
 & cœcâ nocte, nimborum spumei fluctus con-
 feunt. Hortaris, ut tumida malo vela suspendam,
 rudentes explicem, clavum regam. Pareo
 jubenti, & quia charitas omnia potest, Spiritus
 sancto cursum prosequente confidam, habitum
 in utraque parte solarium. Si me ad optatos por-
 tus altus appulerit, gubernator putabor.

inter asperos orationis anfractus impositus sermo
subtiliterit, facultatem forsitan requi-
res, voluntatem certè * flagitare non pote-
ris.

Igitur Vercellæ Ligurum civitas haud procul
à radicibus alpium sita, olim potens, nunc raro
est habitatore semiruta. Hanc cum ex more con-
sularis potentia inviseret, oblatam sibi quandam
mulierculam unà cum adultero (nam hoc cri-
men maritus impegerat) pœnali carceris hor-
rore circumdedit. Neque multò post eam livi-
das carnes ungula cruenta pullaret, & sulcatis
lateribus dolor quæreretur veritatem, infœlicissi-
mus juvenis volens compendio mortis longos
cruciatu vitare, dum in suum mentitur sangui-
nem accusavit alienum, solusque omnium miser-
rimus, meritò passus est percuti, qui non reliquit
innoxiæ, unde posset negare. At verò mulier te-
nu infirmior, virtute fortior, suum cum equuleus
corpus extenderet, & sordidas putore carceris
manus post tergum vincula cohiberent, oculis
quostantum tortor alligare non poterat, suspexit
ad cœlum, & evolutis per ora lacrymis: Tu, in-
quit, testis es Domine Jelu, cui occultum nihil
est, qui es scrutator renum & cordis, non ideò me
negare velle, ne peream, sed ideo mentiri nolle, ne
peccem. At tu miser homo si interire festinas, cur
duos interimis innocentes? Equidem & ipsa cupio
m. si cupi o* in visum hoc corpus exuere, sed non
quasi adultera. Præsto jugulum, micantem intre-
pida excipio mueronem, innocentiam tamen me-
cum feram. Non moritur, qui quis sic victurus
occiditur. Igitur consularis patris cruore lumi-
nibus,

R 5

nibus,

* fugil-
lare.Mulier
falso ad-
ulteri
infir-
mitate &
vita.Mulieris
precatio.* infir-
mum.

nibus, ut fera, quæ gustatum semel sanguinem
 semper fitit, duplicari tormenta jubet, in se autem
 dentibus frendens, similem carnifici mittit
 est poenam, nisi confiteretur sexus infirmitatem
 quod non poterat robur virile reticere. **SUB-**
CURRE Domine Jesu (ait mulier) ad unum
 minem tuum, complura sunt inventa supplicia
 Crines ligantur ad stipitem, & toto corpore
 equuleum fortius alligato, vicinus pedibus
 apponitur. Utrumque latus carnifex fodit,
 papillis dantur induciæ. Immotamulier maerens
 à dolore corporis spiritu superato, dum confite-
 tiæ bono fruitur, vetuit circa se sævire tormenta
 Judex crudelis, quasi superatus at tollitur. Illa
 minum precatur, solvantur membra compage-
 bus. Illa oculos ad cælum tendit, quasi de
 manu scelere alius confitetur. Illa pro confite-
 negat, & periclitans ipsa, alium vendicat pericu-
 tantem. Una interim vox est: Cæde, torque
 laceram, non feci. Si distis tollitur fides, vult
 dies, quæ hoc crimen diligenter discutiat
 judicem meum. Jam lassus tortor suspirabat
 gemitum: nec erat novo vulnere locus. Jam vult
 sævitiâ corpus quod laniarat, horrebat. **EXTEN-**
dit irâ excitus Consularis: Quid miramini,
 quit, circumstantes, si torqueri mulier
 quam perire? Adulterium certè sine duobus
 mitti non potuit, & esse credibilius reor, noxam
 ream negare de scelere, quàm innocentem ju-
 nem confiteri. Pari igitur prolatâ in utrumque
 sententiâ, damnatos carnifex trahit: totus ad
 staculum populus effunditur, ut prorsus quasi
 grare civitas putaretur: stipatis proruens

*Mulier
 tortores
 fatigas.*

*Damatur
 juvenis
 et vultu
 ur.*

turba densatur. Et quidem miserissimi juvenis
 primum statim ictum amputatur gladio ca-
 put, truncumque in suo sanguine volutatur ca-
 ver. Postquam verò ad foeminam ventum est,
 flexis in terram poplitibus, super trementem
 vicem micans elevatus est gladius, & exerta
 carnifex dextram totis viribus concitavit, ad
 primum corporis tactum sterit mucro lethalis, &
 venter perstringens cutem, rasura modica san-
 guinem asperlit, sine bello imbellem manum per-
 cussor expavit, & victam dexteram gladio marce-
 scente miratus, in secundos impetus torquet,
 Languidus rursus in foeminam mucro delabitur,
 & quasi foeminam ferrum ream timeret attinge-
 re, circa cervicem torpet innoxiam. Itaque fu-
 gens & anhelans lictor, paludamento in cervi-
 cem retorto, dum totas exeret vires, fibulam, quæ
 clamydis mordebat oras, in humum excussit,
 ignavusque rei ensem librabat in vulnus. En tibi,
 mulier ex humero aurum sicut, collige mul-
 tum quæsitum labore, ne perest. Rogo quæ est ista
 securitas? Impendentem non timet mortem, læ-
 tur percussa, carnifex pallet, oculi gladium non
 videntes, tantum fibulam vident. Et ne parum ef-
 ferat, quod non formidabat interitum, præstat be-
 neficium sævienti. Jam igitur & tertium * ictum
 sacramentum frustraverat Trinitatis. Jam spi-
 ritualis exterritus, & non credens ferro, mucro
 aptabat in jugulum, ut qui secare non pote-
 rat saltem premente manu corpori * conderet.
 Omnibus res inaudita seculis. Ad capu-
 tum gladius reflectitur, & velut Dominum
 victus aspiciens, confessus est se ferire

R. 6

non

*Mulier
 innoxia
 decollari
 non potest.*

*Mulier
 lictora
 forstor.*

**tertius
 ictus sa-
 cramen-
 tum fru-
 stratus
 *mānda-
 retur.*

Dan. 3. non posse. Huc huc mihi trium exempla puerorum, qui inter rigidos flammatarum globos hinc nos edidere pro fletibus, circa quorum sarabanda sanctamque caesariem, innoxium ludit incendium.

Dan. 6. Huc beati Danielis revocetur historia, juxta adulantibus caudis, prædam suam leonum oneraverunt. Nunc Susanna nobilis fide mentes connumerium subeat, quæ iniquo damnata judicio sancto puerum replente, servata est. Ecce dispar in utraque misericordia Domini. Illa liberata per judicem, ne iret ad gladium: hæc in iudice damnata, absoluta per gladium est. Tandem ergo ad feminam vindicandam populus armatur. Omnis ætas, omnis sexus carnificem fugat, coetu in circulum coeunte, non credit pene unquam quisque quod videt. Turbatur tali nuntio propinqua, & tota licitorum * turma glomeratur. Equibus medius, ad quem damnatorum pertinebat, erumpens, & canis emittitur, per fuso pulvere turpans: Meum, inquit, o caput? me illi vicarium * datis? Si misericordes, si clementes estis, si vultis servare damnatam, innocens certè perire non debeo. Quo facti vulgi concussus est animus, mæstusque se per omnes torpor insinuat: & mirum in modum voluntate mutata, cum pietatis fuisset, quod defendiderant, pietatis visum est genus, ut perirentur occidi. Novus igitur ensis, novus percussor opponitur. Stat victima, Christo tantum favente munita. Semel percussa concutitur iterum repetita quassatur, tertio vulnerata profertur. O divinæ potentiae sublimanda potentia, quæ prius fuerat quarto percussa,

*caterva

*date.

neclasa, ideo paululum visa est mori, ne pro ea
 periret innocuus CLERICI, quibus id officii erat,
 eruentum lint eis cadaver obvolvunt, & fossam
 humum lapidibus extruentes, ex more tumulum
 parant. Et finito sol cursu occasum petit, & mise-
 ricordia Dei celerior matura nocte advenit. Su-
 bito formina palpitat pectus, & oculis quærenti-
 bus lucem, corpus animatur ad vitam. Jam spi-
 rat, jam videt, jam sublevatur, & loquitur: jam in-
 illam potest vocem erumpere, Dominus auxilia- *Pf. 117.*
 tor meus, non timebo, quid faciat mihi homo. An-
 nus interim quadam, quæ Ecclesia sustentabatur
 opibus, debitum cælo spiritum reddidit, & quasi
 de industria ordine currente rerum vicarium tu-
 tulo corpus operitur. Dubia adhuc luce, in * li- * littore,
 tore diabolus accurrit, quærit cadaver occisa,
 sepulchrum sibi monstrari petit, vivere putat
 quam mori potuisse miratur. Recens à clericis
 cæpes ostenditur, & dudum superjecta humus
 eum his vocibus ingeritur flagitanti, Erue scilicet
 ossa jam condita. Infer novum sepulchro bel-
 lum, & si hoc parum est, avibus ferisque lanianda
 membra discerpe. Septies percussa debet aliquid
 plus morte perpeti. Tali ergo invidia carnifice
 confuso, clam domi mulier refocillatur. Et ne
 forte creber medici ad Ecclesiam com meatus su-
 spicionis panderet viam, eum quibusdam virgini-
 bus ad secretiorem villulam secto crine transmi-
 titur. Ibi paulatim virili habitu veste mutata, in-
 cicatricem vulnus obducitur. Et ô verè jus sum-
 mum summa malicia, post tantâ miracula adhuc
 seviunt leges. En quo me gestorum ordo pertra-
 hit? Jam enim ad Evagrii nostri nomen perveni- *Evagrius*
 mus.

mus. Cujus ego pro Christo laborem, si arbitror
me dici posse, non sapiam: si penitus tacere vo-
lim, voce in gaudium erumpente non possim.
Quis enim valeat digno canere præconio, An-
xentium Mediolani incubantem, hujus excubiis
sepultum, penè antequàm mortuum? Romanus
Episcopum jam penè factionis laqueis irretitum
& vicisse adversarios, & non nocuisse superatorem.

*Verùm hac ipse equidem spatii exclusus iniquis
Præterea, atque aliis post me memoranda reli-
quo.*

Præsentis tantùm rei sine contemptus sum. Im-
peratorem de industria adit, precibus flagitans
merito lenit, sollicitudine promeretur, ut redderet
tam vitæ, redderet libertati.

*VIII. Hieronymus ad Eustochium, de vita Paulæ
viduæ venerabilis. Alii hoc Epitaphium Paulæ
vocant.*

*Paula
genere
nobilis.*

SI cuncta corporis mei membra verterentur in
linguas, & omnes artus humana voce resons-
rent: nihil dignum sanctæ ac venerabilis Paulæ
virtutibus dicerem. Nobilis genere, sed multo
nobilior sanctitate: potens quondam divitiis, sed
nunc Christi paupertate insignior. Græcorum
stirps, soboles Scipionum, Pauli hæres, cujus vo-
cabulum trahit, * Martiæ Papyriæ matris Africa-
ni, vera & germana progenies, Romæ prætulit
Bethlehem: & auro testæ fulgentia, luti vilitate
mutavit. Non moeremus, quod talem amissimus.